

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. III. Per malam rerum publicarum administrationem regna perdi,
regnumque fortunam transferri ostenditur: idque quatuor modis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

in humanis rebus præter umbram auramque lenissimam sine morâ præteruolantem : eunt enim vltro citroque velut æstuarua.

Hæc verò ideo à me dicta sunt, vt nemo, qui vel patriæ suæ calamitates, vel etiam occasus prospicit, miretur id iam fieri, quod toto passim orbe, omnibusque retro sæculis fecit Deus. Splendidissimæ olim ciuitates iam aut ruinæ aut meræ voces sunt: siluæ & nemora, modò sunt fortunarum, musarumque domicilia. Integræ olim nationes, iam in chartis tantummodo historijsque sunt conspicuæ; obscuræ quondam gentes, nunc in ore oculisque sunt omnium. Ita fit, ita agit Deus. Et tamen *Iustus Dominus in omnibus vijs suis, & sanctus in omnibus operibus suis.* Psal. 14. 17.

§. III.

Per malam rerumpublicarum administrationem regna perdi, regnorumque fortunam transferri ostenditur. Idque quatuor modis.

*Bellorum
tumultus
excitatur,
quando re-
gni fortu-
nam aliò
transuehe-
re statuit
Deus.*

Hoc itaque Dei consilium, procul dubio sanctum & iustum quia Dei est, secum accuratè qui considerat, non mirabitur is, multoque minus indignabitur, tot bellorum tumultibus, tot cladibus, tot ruinis orbem vniuersum concuti & inuolui. An enim quisquam, etiam priuatus homo, ædes mutat supellectilemque aliò transfert, sine strepitu, sine fragore, sine curruum vltro citroque commeantium, bonaque transuehentium tumultu? an supellex ipsa, lecti, tabulæ, mensæ, imagines, tapetia, & quidquid demum in ædibus deferendis erat ornamenti, deponi & conuasari potest, sine malleorum ictibus, parietumque crebro concussu? Hæc qui miratur fieri, nescit sanè quid sit ex ædibus in alias transmigrare. Ita prorsus tecum statue. Audis tympana, tubasque perstreperere, hostiles copias in Prouinciam irruere, vastari campos, superari mœnia, spoliari vrbes, omnia clamoribus personare; & hæc miraris? Non miror ego. Migrant in aliam regionem Regna integra & Imperia, migrat cum omni supellectile nusquam diu quæta fortuna; & tantam mutationem vis fieri sine tumultu? detrahuntur in veteri æde ornamenta, cum campi 18.

campi ciuitatesque exuuntur bonis, aliò transferenda sunt; hostiles copiæ, baiuli sunt, quorum manibus fortuna, Deo sic volente transfuehitur; & quis in tantâ re conficiendâ, allaborantium operi militum inconditas voces, populi clamores, ædiumque delerendarum ruinas mirabitur, cui perspectum est, ingentem magnâque supellectile instructam fortunam, alias terras petere, aliò transmigrare?

19. Ita sanè fit. Regna transferre, aut certè potentiam felicitatemque alicuius Prouinciæ imminuere, nimiumque fastum deprimere iustò iudicio cum constituit æquus Deus; bella imprimis suscitari permittit, idque aut hominum in mimiâ felicitate superbientium vitio, aut alieno inhiantium cupiditate, aut vicinorum Regum inuidiâ, aut iniuriarum vlciscendarum iustâ an iniustâ non disputo, præproperâ tamen & præferuidâ vindictâ. Floret opibus Regnum aliquod; & prout fit, vbi fortunâ turgent Regna, vicinis Prouincijs impotentiùs dominantur; tandem in iras confurgunt contempti populi; fœdera inter se ineunt; exacuitur cupiditas spe prædæ opulentæ, & verò etiam dominandi libidine. Illico denuntiantur bella, fit fragor ad signa conuolantium vndique populorum, expediuntur arma, conscribuntur milites, totaque sub equorum, curruum, tormentorumque pondere tremit tellus. Quid hocce demum rei est inquis? Nihil est planè, nisi quod baiuli aduolent, quorum humeris, aut tota aut magna saltem pars felicitatis, quæ in Republicâ hâc erat nimia, transfuehitur.

20. An verò id passura est, inquires, Prouincia tam opulenta? milite abundat, & quidem tot victorijs exercitato quot bellis, opes ad manum sunt, duces habet militiâ consilioque præclarissimos; an non & ipsa, quæ ab hostibus impetitur & fortè contra omne fas, Prouincia manus & arma expediet? Expediet proculdubio, & frustra expediet. Quæso admirabiles sed tamen *iustas vias Domini*, quibus ad destinatum sibi finem tandem peruenit *sansus Deus*, mecum si placet perpendite. Cùm Regnum aliquod quantumuis opulentum, validissimoque instructum milite, aut planè pessumdare, aut saltem deprimere Numen constituit; vt arma viresque eneruet, validissimumque instructum milite, aut tiamque eorum qui publico inuigilant, aut adimit, aut sopit, aut etiam in transuersum agit & perdit. Et hæc quidem quia

Quomodo
destruatur
Republ.
ica.

prima sic & maxima est Rerumpublicarum Regnorumque calamitas, & verò etiam ruina. *Frustra enim sunt arma foris, si non est consilium domi.* Libet tamen singulos, per quos in ima descenditur, gradus attentius considerare.

Primò per Regum incuriam.

Primò enim, quid bonæ rei sperari potest, vbi Rex ipse populi rector, iura neque humana neque Diuina perpendunt? non consilio aguntur, sed irâ libidineque dominandi aut imperandi abripiuntur; non prudentiâ sed temeritate bella & indicunt & gerunt; neque recta suadentes audiunt, neque sana consilia admittunt, sed pro libitu agunt omnia, dum ab effervescente nimium spiritu aguntur ipsi? quis huic Reipublicæ non metuat, quam in ipso capite conspicit perturbatam? 21.

Secundò per Magnatū malā consilia.

Deinde, quid si Regi primores desint, viri litteris, iuris peritiâ, animi moderatione, bonique communis appetentia imprimis conspicui; qui Regnorum leges & expendant & temperent, pro rerum temporumque varietate? Quid si ij ad clauum sedeant, quibus ius fasque in auro est quod passim à prouincialibus emungunt; quibus æs publicum priuati iuris est; quibus Deus & Religio tam diu placet, quamdiu Politicæ seruit; quibus ipsa demum Politia, Regni que salus domesticæ famulatur œconomix? Quid si, inquam, eiusmodi colluies in pretio sit, effæminatque auscultentur assentatores, viri verò ad virtutem æquitatemque facti aut ignoti sint, aut si noscantur sint contemptui; in quas non syrtes impinget, eiusmodi rectoribus gubernata Respublica? Certè non aliam ob causam, distractum est Israël Regnum: decemque omnino tribus rebellionē abreptas, ab infano sapientissimi Salomonis filio Roboamo recessisse, testantur sacræ paginæ, quòd effervescentium primo sanguinis calore iuuenum, quibuscum fuerat enutritus, vefaniam consuluerit, contemptis sana suadentium seniorum canis, eorum inquam qui rebus agendis sub Salomone insenuerant. *Dereliquit Roboam consilium senum quod dederant ei, & adhibuit adolescentes qui nutriti fuerat cum eo, & assistebant illi,* inquit sacer textus. Assistebant iuuenes & fatui, illique consiliis dum assistunt, discedunt iusto furore abreptæ tribus decem. luditur ab adolescentibus in senatu, & isthic dum luditur, illuditur Roboamo, & perit Regnum. 22.

Tertiò per Magistratum incuriam.

Tertiò, vt iam sana sit Regum mens, communis boni perquam studiosa; 23.

studiosa, vt viros omni peritiâ probitateque commendatos sanctioribus consiliis adhibeat; vt hi omnia rerum momenta sedulo perpendant, decretaque populis militiæque saluberrima statuunt: quid hæc omnia ad communem incolumitatem conferent, si mandata per inferiores magistratus in ciuitatibus infringantur, aut executioni non mandentur, aut non ferio sed per ignauiam exigantur, aut certè à plebe per tumultum & seditio- nes concitatâ contemnantur? An non pessum ire dixeris, his moribus corruptam Rempublicam?

24. Quartò denique, si ea quibus Prouincia defendi debet arma, in ignouorum Imperatorum manus tradi conspiciamus; aut si viri quidem sint qui imperant, imbelles tamen seditiososque, nec disciplinæ militari assuetos milites nanciscantur: aut si fortissimi quidem sint milites, ducum tamen, vt quos examinatos vident, indignabundi detrectent imperia, nec eorum consiliis acquiescant, ac propterea inuiti signa quasi per vim sequantur; quid demum felicitatis ab hoc exercitu sperari potest? nonne actum dices cum tam perturbatâ republicâ? neque iam opes, aut virtutem bellicam, neque prudentiæ famam, neque relatas olim victorias, neque splendorem urbium, neque armorum copiam quidquam conducere, nisi vt maiori sint hostibus ludibrio, luculentiorique pateant & prædæ & ruinæ? His sanè modis per- dita sunt quotquot perierè imperia; & quæ non periire omnino, his tamen artibus è fastigio sunt deiecta, & depressa.

Quartò per
populariū
ignauiam
& inobe-
dientiam

§. IV.

Vt regni felicitatem imminuat Deus, permittit mala consilia Regum, ignauiam militibus immittit, Præfectorum insolentiam, populique dissensiones excitat.

29. **A**gedum nunc, Reipublicæ fatiscantis plagas qui consideras; quo tandem auctore infligi eas arbitraris tu? Certè si adiacentes rerum circumstantias, easque quæ rebus agendis proximè adhibentur manus attendimus, scio te, cum vulgo, Reges ipsos incusaturum; Optimatum arrogantiam, Imperatorum imperitiâ aut ignauiam, Magistratum socordiam, populi dissentionibus,

Quatuor
his modis
vititur
Deus, cum
castigare
vult regna